

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer Šifte yeshenim

- 'al mispar ha-sefarim ... asher lo hitpaqdu be-ḥeleḳ ha-rishon ... ve-gam ... ha-sefarim ha-ḥadashim le-mi-yom tom ha-sefer ha-rishon ve-'ad 'atah

Rubinshtain, Uri Tsevi

יכדרמ ןב יבצ ירוא, ןייטשניבור

Zolḳyi, 566 [1805 oder 1806]

המדקה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10912

הקדמה

חלק

הראשון מספר שפתי ישנים הזה, שלמותו, ושדרו הנעים, ועירו לכ כל משבול, על תועלתו, ועל חזרת
הפז מחברו בחלפה גדולה אשר עשה לא פתח מחבריו ספרים, כל חפצם לעשות סס בארץ, ובגאון ובגודל
לכב לאמר עם הספר: "לאהבה חדשתי, ומורתי מאתי תלא, בחלמתי בי נביותי". בספר הזה מדושי תורה אין, ואינו
כי אם קבוצה ספרים, אשר ראשית מחשבת עושהו, כי אם עשות טובה, וחסד לכל דורש ספר ולימדיו, ולמען יוכל ביד
כל אדם, ויחנן בעיניו בחפצו בו מאתו נפשו. הם המון הספרים שונים המה. אף כי לבות בני אדם (ובחפז כל כפי הדואה,
אובלסא ישראל אותה כי מפני שאין דעתם דומות כי) זה יחסיו בספרו חידושים ופסול, זה בדרושים. והשפחתות,
וזה בחליפה, וזה כולל נקביו מדו, ואשר יבחר יקריב אליו. כאשר הרכה מחבר לדבר בהקדמתו, והענין לכל הקרב אל ספרו
על עשר המעלות אשר עשה לו, ומלבד אלה רבו תועלתו, ויגלויות המה לכל חפץ:

אפש תם הספר הזה ברוב השנים, ויולא כל דורש לחפצו, וכל חפצו יעשו להשיגו: והביאותיו היום שנית לבית אדפוס על
ידי שוב ויפה, גם שמתו עליו נוספות, והדלק השני, על הספרים, חדשים גם ישנים, ואשר נעשו למיזם תום הם
ההוא עד עתה, ושמים הנה הספרות, אשר נעשו לחלפה הזאת: (א) הם המחבר טרח ויגע למאד, ופסליה לעשות, לאסוף
ספרים אין מספר, אשר נקטו לחן יום כדור ד' אדם על הארץ עד ימיו, למען יועיל כזה לוללתו, ותועלתו זאת לזכר עולם היא
לוי: אף לא אחים גם אנכי, דק לבעבור השלים חפצו ומעשהו, לשום ולקפז עוד לנקביו, מעט הספרים המה, אשר לא
נפלים לדעת אותם ומחברם, וכל תועלות דעת הספרים הרשומים בחלק הראשון. (ב) ידעתי את אנשי זמני, יאז לבכס,
אשר מהשתנות הימים, וחלוקי הזמנים, השתנו גם הדעות, ודרכי לומדם, ומהלך נפשם בעיוניהם, כלדע מהבדל הפליליטי,
והדרושים, והפלטות, והפלטות, ודרכי החליפה מן ארז ועתה. הן אהביים לנוע לחקור ולחזר אחרי ספרים מקדוב כלו
מאנשי מופת, וקראתי סס, כמעט יותר מאחרי ספרים, אשר נעשו בימי קדם. הם בעבור ההשתנות הזאת,
או ירהר גודעו להם מאחריהם, מהבאים אחריהם, אשר הביאו דבריהם לרוב. לכן נאתי אל לכו ואחפש אחריהם, ודושי
הוא קבס, הספרים הנחלפים ככות עקד ספרו, וספרו אנשי ברזי: וגם ספר הוקר סדר הדורות הי' לי לעזר
מעט, וברותי מתנו אחי ספרים יקרים בעיני קצתם, והשמים על ספר לכד
שמן ספרים אשר לא יקרו בעיני, ולא נכבדו בעיני זולתי לשומם בספר והכחדתי*
אחנם אל תדמו, כי ספרים תמצאו בכל הספרים החדשים והיקרים, אחד מהם לא
נעדר בכחלק הראשון, לא כן, זה שכתו פה בלבו, לא בארץ ספרים אשר
באחטרתם היא, אשר האביר המחבר הזה נה, ותמצא כן ידו, לכל הספרים בבתי
הדפוס, וביד אחות מרשיו ויודעיו, כלבריו בסוף ספרו. וגם כן כתוב ספרים
ישנים אל מקום אחד, מחדשים, וביותר כדודיתנו, אשר פקודג אדויתו הקיר"ה
עליהם כעל יתר הסחורות, לבלתי בוא אל תוך גבול מחשבתו, ספרים הנדפסו
חוצה לו. וגם החלפה לא לשנה ולא לשנתים, כי האריכה כמה שנים, וללכתו
לחשעו, אסף וקלד ספרים לרובתם מחקומות ומדינות אחרות, ומביאיהם עין
פה, לא לבד ספרים חדשים, גם ישנים אין אתנו לרוב, ומקוה העיר וחוצה לא
יבאתי, בלתי אשר חנה חלקי לירי במעט זמן העפסת חלק הראשון עד תמו, וכלותי
גם אנכי החלק השני הזה יגיד תנוח דעתכם כאשר תמצאו, ולתתה דרך המחבר
לערוך הספרים גם למחלקות עניניהם כאשר למראה עיני הקורא. וגם שמות מחבריהם נבנית לבדנה, וכיון הדף כדס
שמתו לחפז ספרו, הכל בכחלק הראשון, למען תשלם החלפה, ויקדנו אחד אל אחד, ויהיו לאחדים ביד הקונים
אותם, וימצאוהו בעיניו לשלם עתה על פעולת אוסכו. אורי צבי רבי נשמיין:
לכוב ת' אדר תקס"ו לס"ק

כיון דכיס עתה ספרים לאלה, ועליות דבני
הכתוב משות ספרים ארכה אין קץ ולשגוגי
ואחס א' מחכמי האומות הטיב לכתוב
במקדמתו לספרו, שפנותו על ספרו זמנו,
וכתב על פסוק זה: "תדוע אחי הכתוב לעלת
אין, ולא טעות ספרים הרכה אין סוף?
אמר כי יש הכדל כוניהם, כדבר שיש לו שני
קצוות, האחד יקרא כסס ראש, והשני לו
"כסס סוף, כי הוא סס המלטרף אל ראש:
איתנם על כל אחד משני חצותיו יפולשם
קץ, כי מתנו נגור, ע"פ אמתה הכתוב אין
קץ, רטנו כי עשות ספרים הרבה לא ראש
"ולא סוף להם, כספרים טובים ש"א לטג
"הרכה וכו' ואם יאעלה כמותם על ספר
"תכלה היריעה והם לא יכלו:"